

Nr 65.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit; given Stockholms slott den 14 februari 1947.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, förslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit.

Härigenom förordnas — med ändring av vad i förordningen den 1 mars 1946 (nr 56) stadgats rörande ikraftträdandet av den i 1 § förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit¹ föreskrivna skatten å motorsprit — att bestämmelserna om sistnämnda skatt skola träda i kraft den 1 juli 1948.

¹ Senaste lydelse av 1 § se 1945:737.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 14
februari 1947.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Efter gemensam beredning med chefen för kommunikationsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit* samt anför därvid följande.

Enligt 1 § förordningen den 3 maj 1929 (nr 62) om särskild skatt å bensin och motorsprit skall för motorsprit erläggas särskild skatt av sex öre för liter. Beskattningen av motorsprit, vilken ursprungligen beslutades vid 1924 års riksdag, har emellertid hittills icke vunnit tillämpning, utan har genom upprepade beslut uppskov successivt medgivits med skattens ikraftträdande. Det senaste uppskovet har lämnats genom förordning den 1 mars 1946 (nr 56) och gäller för tiden till den 1 juli 1947.

Beträffande statsmakternas tidigare behandling av denna skattefråga tillåter jag mig hänvisa till den redogörelse, som därutinnan lämnats i propositionen nr 113 till 1937 års riksdag. Av denna redogörelse framgår bland annat, att medgivandet av skattebefrielse för motorsprit från början avsåg att underlätta inarbetandet av dylikt bränsle i marknaden och samtidigt sörja för en viss tillgång till ett inhemskt motorbränsle, men att, sedan avsättningen av sulfitsprittfabrikernas produktion blivit tryggad genom den år 1934 beslutade omregleringen av spritmarknaden, skattebefrielsen förlorat sin betydelse som stödåtgärd för industrien och därefter väsentligen kommit att beröra motortrafikens intressen.

Då uppskov med skattens ikraftträdande beslutades åren 1934 och 1937, motiverades detta med att en skatt å motorsprit skulle innebära en alltför kännbar belastning av motortrafiken. Priset å motorsprit exklusive skatt ställde sig vid båda dessa tillfällen avsevärt högre än priset å bensin inklusive skatt. När förslag om fortsatt uppskov med skattens ikraftträdande (proposition nr 135) förelades 1940 års lagtima riksdag, framhölls att berörda prisskillnad, såvitt då kunde bedömas, även i fortsättningen syntes bliva betydande och att en ytterligare fördyring av motorspriten skulle medföra kännbara olägenheter för motortrafiken. Skattebefrielsen borde därför för-

längas men med hänsyn till ovissheten om den blivande prisutvecklingen på området begränsas till ett år.

Då vid 1941 års riksdag förslag framlades om uppskov under ytterligare ett år med skattens ikraftträdande (proposition nr 230), motiverades detta av delvis andra skäl. Sålunda uttalades, att så som förhållandena då mera utvecklats sig med avseende å tillgången på motorbränslen frågan om en beskattning av motorsprit torde kunna betecknas såsom helt inaktuell. Trots ökad produktion inom landet kunde motorsprit icke tillhandahållas enskilda förbrukare i sådan omfattning, att denna förbrukning erhöles någon betydelse som skattekölla. Med hänsyn till ovissheten om den blivande utvecklingen på området ansågs emellertid alltjämt lämpligt, att uppskovet begränsades till ett år.

Jämväl i de vid 1942—1946 års riksdagar framlagda förslagen om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av skatten å motorsprit begränsades uppskovet varje gång till ett år.

Vid framläggande för 1946 års riksdag av förslag om ytterligare uppskov med skattens ikraftträdande uttalade jag, att det i och för sig vore önskvärdt att ett mera definitivt beslut i ämnet fattades. Emellertid borde, sedan kriget upphört, hela frågan om den inhemska produktionen av sulfitsprit och om spritens fördelning å olika konsumtionsändamål upptagas till omprövning. Med hänsyn bland annat härtill ansåg jag mig böra ånyo framlägga förslag om fortsatt uppskov med skattens ikraftträdande under ytterligare ett år eller till den 1 juli 1947.

I detta sammanhang torde vidare böra omnämnas, att Kungl. Maj:t den 29 november 1946 bemyndigat chefen för finansdepartementet att tillkalla högst sju utredningsmän att inom departementet biträda med utredning rörande spritfabrikationens omfattning och avsättningsförhållanden. I direktiven för utredningsmännen — vilka tillkallats den 18 december 1946 — har särskilt angivits att vid utredningen även frågan om beskattningen av motorsprit borde upptagas till omprövning.

Såsom av det anförda framgår kommer frågan om beskattningen av motorsprit att upptagas till omprövning av särskilda sakkunniga för utredning rörande spritfabrikationens avsättningsförhållanden m. m. I avvaktan på resultatet av denna utredning, som icke kan förväntas bliva slutförd före den 1 juli i år, torde ytterligare uppskov böra medgivas med ikraftträdandet av skatten å motorsprit. Jag tillstyrker därför att förslag framlägges för riksdagen om fortsatt uppskov med skattens ikraftträdande, förslagsvis under ytterligare ett år eller till den 1 juli 1948.

Föredraganden hemställer härefter, att ett inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om fortsatt uppskov med ikraftträdandet av föreskriven skatt å motorsprit* måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Kungl. Maj:ts proposition nr 65.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdde hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rolf Arfwedson.